

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 6CoCsp/19/2025  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124210686  
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2025  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124210686.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a JUDr. Romana Lajoša v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/X, XXX XX C., zast. JUDr. František Komka, advokát, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: C., E., E. E. C. XX, XXX XX F., G.: XX XXX XXX, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie NZP, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 34Csp/186/2024-29 zo dňa 29.05.2025, jednomyseľne takto

### rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I., II., III., IV., V..

II. Mení rozsudok vo výroku VI. tak, že určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve, bod 1., v časti v znení: „poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100 EUR“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Mení rozsudok vo výroku VII., VIII. a IX. tak, že žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

### odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému nárokov vyplývajúcich zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX H. I. XX.XX.XXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), a to nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 337,20 EUR, určenia, že úver zo Zmluvy je bezúročný a bez poplatkov a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Určuje, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX H. I. X.X.XXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 337,20 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,40 % ročne zo sumy 337,20 EUR od 30.1.2025 do zaplatenia; to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve, bod 3., v časti v znení: „Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o

spotrebiteľskom úvere; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve, bod 3., v časti v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10,00 % ročne z dlžnej čiastky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru k Zmluve, bod 15., v časti v znení: „V prípade, ak spotrebiteľ bude v omeškaní s niektorou splátkou 7 dní a viac, zaväzuje sa túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandátára (pracovníka obchodnej služby - POS) v hotovosti spolu s paušálnymi nákladmi na osobné plnenie omeškanej splátky vo výške 25 EUR za každý jeden prípad omeškania. V prípade, že spotrebiteľ je v omeškaní so splatením štyroch po sebe nasledujúcich splátok alebo len časti po sebe štyroch nasledujúcich splátok, zmluvné strany sa dohodli, že spotrebiteľ má právo, ak uhradí poplatok vo výške 30 EUR a zároveň uhradí štyri omeškané splátky alebo časti štyroch omeškaných splátok, opätovne platiť v zmysle tejto zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

VII. V časti žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

VIII. V časti žaloby o určenie, že úver poskytnutý na základe Zmluvy, je bezúročný a bez poplatkov priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IX. V časti žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 50 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

3. Vec právne posúdil podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c), d), f), j), k), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), § 53 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2, zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 177 ods. 1, § 3 Nariadenia vlády 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 2, § 297, § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzťah žalobkyne a žalovaného, založený titulom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX H. I. XX.XX.XXXX je vzťahom spotrebiteľským, a preto naň aplikoval všetky ustanovenia platných právnych predpisov vzťahujúce sa na úpravu takýchto vzťahov. V prvom rade sa zaoberal námietkami žalobkyne vo vzťahu k Zmluve (neobsahuje predpísané zákonné náležitosti), ktoré mali spôsobiť bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalobkyňa namietala absenciu týchto obligatórnych náležitostí zmluvy: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, dátum narodenia spotrebiteľa, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, odplata podľa osobitných predpisov a uvedenie všetkých predpoklad použitých na výpočet RPMN. Ustálil, že predmetná Zmluva neobsahuje dátum narodenia žalobcu ako spotrebiteľa, čo je v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ, a preto je úver potrebné v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto časti žaloby súd prvej inštancie vyhovel a určil, že úver poskytnutý na základe predmetnej Zmluvy je bezúročný a bez poplatkov. Ďalšími námietkami žalobkyne vo vzťahu k obligatórnym náležitostiam Zmluvy sa podrobnejšie nezaoberal, keďže a to, aby mohol byť úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, stačí ak Zmluva neobsahuje čo i len jednu z náležitostí definovaných v § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

5. Vo vzťahu k nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedol, že žalobkyňa žalovanému preplatila na úvere sumu v celkovej výške 337,20 EUR (rozdiel celkovou zaplatenou čiastkou a medzi

výškou úveru, teda 1.237,20 – 900,-). Žalobkyni teda vzniklo voči žalovanému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške preplateného úveru, a preto nárok uplatnený žalobou považoval súd prvej inštancie za dôvodný a opodstatnený, pričom zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 337,20 EUR. Z prisúdenej istiny priznal žalobkyni aj príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania, a to v zmysle žalobného návrhu, teda odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby (výzva na splnenie si dlhu).

6. Napokon sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou namietaných neprijateľných zmluvných podmienok. Konštatoval, že sú mu známe rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok vymedzených žalobkyňou v tomto spore, pričom v tomto prípade nevidel dôvod sa od nich odchýliť.

7. Vo vzťahu k Zmluvnej podmienke 2 uviedol, že táto zmluvná podmienka prenáša dôkazné bremeno na spotrebiteľa, a to v otázke oboznámenia sa s úverovými podmienkami, a preto je neplatná. Táto zmluvná podmienka bola právoplatnými rozhodnutiami súdov vyhlásená za neprijateľnú (napr. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/6/2023 zo dňa 22. novembra 2023, Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 10CoCsp/31/2023 zo dňa 30. novembra 2023, Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 12CoCsp/5/2023 zo dňa 13. apríla 2023).

8. Čo sa týka Zmluvnej podmienky 3 (zmluvnej pokuty) - dojednanie o nej je podľa prvoinštančného súdu formulované nejasne, nie je z nej zrejmé, či sa zmluvná pokuta počíta ako 10 % z celej nesplatennej zvyšnej časti úveru, alebo len 10 % zo sumy, so zaplatením ktorej je spotrebiteľ v omeškani, preto súd prvej inštancie aj túto zmluvnú pokutu z dôvodu jej nejasnosti a neurčitosti považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8Csp/62/2017 zo dňa 22. mája 2017).

9. Vo vzťahu k Zmluvnej podmienke 4 uviedol, že obdobné zmluvné podmienky boli taktiež právoplatnými rozhodnutiami súdov vyhlásené za neprijateľné, a to týmito rozhodnutiami: rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/78/2018 zo dňa 25. februára 2019, rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/110/2023 zo dňa 23. novembra 2023, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 16CoCsp/2/2025 zo dňa 26. marca 2025, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 9CoCsp/64/2022 zo dňa 9. novembra 2023 a rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 11Csp/50/2024 zo dňa 28. októbra 2022.

10. Pokiaľ ide o Zmluvnú podmienku 1, túto zmluvnú podmienku súd prvej inštancie neposúdil ako neprijateľnú, keďže zmluvné dojednanie „poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100 EUR“ nie je neprijateľné zmluvné dojednanie. Prvoinštančný súd ho považoval za zmluvnú podmienku, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny (v časti odplaty za expresné spracovanie). Žalobkyňa pritom ani len nepreukázala, že zaplatenie poplatku nemalo vplyv na rýchlosť posúdenia, a taktiež, že mu nebola poskytnutá predmetná služba (expresné spracovanie). Na základe vyššie uvedeného ustálil, že žalobný návrh žalobkyne je v časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok sčasti dôvodný a určil vybrané dotknuté zmluvné podmienky za neprijateľne (Zmluvné podmienky 2 až 4), pričom vo zvyšku žalobný návrh vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvných dojednaní (Zmluvná podmienka 1) zamietol.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že úspech žalobkyne v časti určovacieho žalobného návrhu o určenie 4 x NZP predstavoval 3/4 a jeho neúspech 1/4, a preto má žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 2/4 (rozdiel medzi pomerom úspechu a neúspechu), čomu zodpovedá 50 %, ktorý mu súd prvej inštancie priznal. Úspech žalobkyne v časti určovacieho žalobného návrhu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru predstavoval plný úspech (vyhovené v celom rozsahu), a preto má žalobca vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý mu súd prvej inštancie priznal. Úspech žalobkyne v časti žalobného návrhu na peňažné plnenie (vydanie bezdôvodného obohatenia) predstavoval plný úspech (vyhovené v celom rozsahu), a preto má žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý mu súd prvej inštancie priznal.

12. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku VI. a IX. podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa namietajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Trvá na tom,

že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko sa v danom prípade nejednalo o službu danú na výber spotrebiteľovi. Veriteľ zinkasoval finančné prostriedky za vyplnenie osobných údajov žalovanej do zmluvy a parametrov úveru. Poukázala na rozsudky tunajšieho odvolacieho súdu sp. zn. 20CoCsp/35/2023 zo dňa 30.11.2023 a sp. zn. 12CoCsp/5/2023 zo dňa 13.04.2023, rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8Csp/62/2017 zo dňa 22.05.2017, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/42/2024 zo dňa 28.10.2024, v ktorých súdy túto zmluvnú podmienku posúdili ako neplatnú. Tiež sa odvolala na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C – 224/19 zo dňa 16.07.2020. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnila si voči žalovanému trovy odvolacieho konania.

13. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku I., II., III., IV. a V. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaný namietajúc inú vadu konania, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Poukázal na Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorú so žalobkyňou uzatvoril dňa XX.XX.XXXX a na jej obsahované náležitosti. Má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda predmetná Zmluva túto obligatórnu náležitosť obsahuje. Pokiaľ ide o výšku RPMN, tento údaj neabsentuje, v Zmluve je uvedený a ak má žalobkyňa za to, že je výška RPMN uvedená nesprávne, je práve na nej, aby uniesla dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení, čo sa jej nepodarilo. Z uvedeného dôvodu podľa žalovaného nemožno odobrať záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Následne sa vyjadril k zmluvným podmienkam, ktoré súd prvej inštancie posúdil ako neprijateľné, s čím žalovaný nesúhlasí. Vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu uviedol, že z predmetnej Zmluvy nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Razantne odmietol, že by z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. K odvolaniu žalovaného podala vyjadrenie žalobkyňa. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 199/09 zo dňa 07.07.2009, v ktorom sa Ústavný súd SR zaoberal požiadavkami na odôvodnenie rozsudku tak, aby bolo preskúmateľné. Závery súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o bezdôvodnom obohatení sa žalovaného na úkor žalobkyne ako aj o neprijateľnosti zmluvných podmienok považuje za vecne správne a dostatočne odôvodnené. V ostatnom zotrvala na svojich odvolacích návrhoch a vyjadreniach.

15. Ďalšie vyjadrenia, odvolacie repliky, či dupliky odvolaciemu súdu do skončenia odvolacieho konania predložené neboli.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a zistil, že napadnutý rozsudok vo výroku I., II., III., IV. a V. je potrebné potvrdiť a v časti výrokov VI., VII., VIII. a IX. zmeniť.

17. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

18. Odvolanie žalobcu smeruje proti výroku VI. a IX. Žalovaný podaným odvolaním napáda správnosť výrokov I., II., III., IV., V., VII., VIII. Z uvedeného dôvodu odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú

rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

20. K námietke inej vady ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na také pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod zostávajúce odvolacie dôvody. Takéto pochybenia sa stávajú relevantnými až za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takouto vadou môže byť napríklad nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami v zmysle ust. § 193 CSP alebo napríklad posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu v zmysle ust. § 194 ods. 2 CSP, alebo akékoľvek iné pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody a mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebola odvolacím súdom zistená iná vada v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

21. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. f) odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súď hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súď hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súď dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky. K naplneniu tejto odvolacej námietky podľa odvolacieho súdu nedošlo.

22. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súď nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súď SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súď za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu čiastočne došlo, a to v časti posúdenia zmluvnej podmienky 1, ktorú súď prvej inštancie neposúdil ako neprijateľnú.

23. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súď v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX H. I. XX.XX.XXXX je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci

predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

24. V kontexte námietok žalovaného sa odvolací súd v prvom rade zaoberal preskúmaním záverov súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru.

25. Súd prvej inštancie za dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru považoval skutočnosť, že v predmetnej Zmluve absentuje dátum narodenia žalobkyne. Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinný v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 presne definoval, aké náležitosti, okrem všeobecných, musia spotrebiteľské zmluvy obsahovať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že povinnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy bola aj špecifikácia spotrebiteľa ako dlžníka, a to v rozsahu uvedenia údajov o mene, priezvisku, dátumu narodenia, rodného čísla a adresy trvalého pobytu (§ 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ). Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že uvedená obligatórna náležitosť v zmluve nebola vôbec uvedená. S uvedeným záverom sa stotožňuje aj odvolací súd, nakoľko z obsahu zmluvy nevyplývalo, aký je dátum narodenia žalobkyne ako spotrebiteľky, pričom nepostačuje len uvedenie rodného čísla (ak by postačovalo v zmluve uviesť len rodné číslo alebo len dátum narodenia, zákonodarca by uvedené upravil priamo v zákone). S absenciou tejto náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere zákonodarca spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, čo vyplýva z ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Argumentácia žalovaného obsiahnutá v jeho odvolaní vo vzťahu k posúdeniu predmetného úveru ako bezúročného a bezpoplatkového smeruje k náležitostiam uvedeným v ust. § 9 ods. 2 pod písm. l), t. j. výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a písm. k), t. j. ročná percentuálna miera nákladov, konkrétne jej výška. Je pravda, že žalobkyňa bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru odvodzovala od absencie náležitosti uvedených pod písm. c), d), f), j) a k), no súd prvej inštancie svoje závery o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru založil na absencii náležitosti zakotvenej pod písm. d), t. j. dátum narodenia žalobkyne a vo vzťahu k ostatným obligatórnym náležitostiam Zmluvy sa s ohľadom na hospodárnosť a účelnosť konania nezaoberal. Pokiaľ sa tak žalovaný v odvolaní vyjadroval k obligatórnym náležitostiam uvedeným pod písm. l) a k), je potrebné konštatovať, že nereflektoval na náležitosť, ktorej absenciu súd prvej inštancie konštatoval a s ktorej nedostatkom spojil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. V kontexte uvedeného odvolací súd k rovnakému záveru ako aj súd prvej inštancie ohľadom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu neuvedenia dátumu narodenia žalobkyne v predmetnej Zmluve.

26. V súvislosti s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru je potrebné považovať nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia za dôvodný. Žalovaný výšku bezdôvodného obohatenia priznaného súdom prvej inštancie nenamietal, namietal len samotný nárok ako taký. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa žalovanému za úver poskytnutý vo výške 900,- EUR uhradila celkovo 1.237,20 EUR. Keďže žalovanému z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vznikol nárok len na úhradu istiny, vo vzťahu k žalobkyňi sa bezdôvodne obohatil o sumu 337,20 EUR. Súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie spolu s úrokom s omeškania, ktorého výšku a ani dátum, od ktorého bol priznaný žalovaný v odvolaní nenamietal. Z uvedeného dôvodu odvolací súd považoval za nadbytočné sa podrobnejšie vyjadrovať k úroku z omeškania, ktorý súd prvej inštancie priznal v súlade so zákonnou úpravou, na ktorú sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolal.

27. Následne odvolací súd pristúpil k prieskumu zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť súd prvej inštancie určil.

28. Neprijateľnú zmluvnú podmienku definuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 1 ako ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnú zmluvnú podmienku tak možno chápať ako podmienku, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu, pričom znaky takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú tak možno považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

29. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, ich čiastočný demonštratívny výpočet obsahuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4, pričom aj súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môže judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“).

30. K zmluvnej podmienke, kde spotrebiteľ prehlasuje oboznámenie sa s všeobecnými obchodnými podmienkami (výrok III.) odvolací súd uvádza, že rovnako aj v tomto prípade súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V tomto prípade ide o jednostranné vyhlásenie žalobkyne ako spotrebiteľky, ktoré je zakomponované v texte zmluvy ako štandardná zmluvná podmienka, ktorú však odvolací súd považuje za netransparentnú inkorporačnú doložku, ktorá nedokazuje splnenie si povinností žalovaným ako veriteľom. Bez ohľadu na uvedenú zmluvnú podmienku, veriteľ je vždy povinný dôveryhodne preukázať, že oboznámil spotrebiteľa so všeobecnými obchodnými podmienkami, preto asi len ťažko možno uveriť, že žalobkyňa mala možnosť sa s nimi oboznámiť. Uvedená zmluvná podmienka tak vo svojej podstate prenáša dôkazné bremeno v otázke, či sa pred uzatvorením zmluvy s predloženými zmluvnými podmienkami skutočne oboznámila na žalobkyňu ako spotrebiteľku. Odvolací súd uvádza, že žalovaný vo vzťahu k uvedenej zmluvnej podmienke nevzniesol žiadne relevantné odvolacie námietky, na ktoré by bolo potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. Aj v tomto prípade sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

31. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke o zmluvnej pokute vo výške 10% ročne z dlžnej sumy v prípade omeškania so splácaním dlhu (výrok IV.) odvolací súd konštatuje, že uvedená zmluvná podmienka bola predformulovaná, preto nespĺňa charakter individuálne dojednaného ustanovenia úverovej zmluvy a žalobkyňa takto nemala možnosť ovplyvniť toto zmluvné dojednanie. Zmluvná pokuta v takom rozsahu ako bola dojednaná je neúmerne vysoká, a to najmä v zmysle nerefektovania závažnosti porušenia zmluvnej povinnosti, na ktoré by sa mala aplikovať. Takáto podmienka vytvára hrubú nerovnováhu účastníkov tejto zmluvy v prospech žalovaného - veriteľa ako silnejšej strany v danom právnom vzťahu, a to so zreteľom na neúmernú výšku takto formulovanej zmluvnej pokuty nerefektujúcu okolnosti omeškania, prípadne závažnosť, prípadne dĺžku tohto omeškania. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že táto zmluvná podmienka už bola v rozhodnutiach iných súdov vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/11/2021 zo dňa 28.09.2021; rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/8/2022 zo dňa 31.03.2022; rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/177/2020 zo dňa 29.03.2021; rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8Csp/62/2017 zo dňa 22.05.2017; rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 39Csp/104/2019 z 08.01.2021).

32. Rovnako sa odvolací súd stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá upravovala povinnosť zaplatiť, 25,- EUR, resp. 30,- EUR ako zmluvnú pokutu v prípade s omeškaním dlžníka splácať úver (výrok V.). Odvolací súd má za to, že vo svojej podstate ide o ďalšie navšňovanie nákladov spotrebiteľa, keď popri zákonných úrokoch z omeškania si veriteľ nárokuje aj na zaplataenie zmluvnej pokuty, pričom ani samotná formulácia tejto zmluvnej podmienky je nezrozumiteľná, pretože nie je možné jednoznačne určiť do akej lehoty je potrebné tieto zmluvné pokuty zaplatiť, aby došlo k „obnoveniu“ možnosti splácať dlh v pravidelných mesačných splátkach. Vzhľadom na to, že ani vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke neuviedol žalovaný žiadne odvolacie argumenty, s ktorými by sa bolo potrebné vypořadať, odvolací súd nevzhliadol dôvod, prečo by nemal byť rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený aj v tejto časti.

33. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania

na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania žalovaného, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

34. Nad rámec uvedeného odvolací súd záverom považuje za potrebné poukázať aj na princíp právnej istoty, ktorý je imanentným znakom právneho (napr. PL. ÚS 36/95), a ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Obsahovým komponentom princípu právnej istoty je veľmi zjednodušene povedané rovnaká odpoveď na právnu otázku za rovnakého alebo analogického skutkového stavu. Z uvedeného zároveň vyplýva, že pokiaľ je splnená podmienka existencie rovnakého alebo analogického skutkového stavu, je splnený základný predpoklad na to, aby súd na účel dodržania princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia musel dať na určitú právnu otázku rovnakú odpoveď.

35. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., IV. a V. ako vecne správny potvrdil.

36. Odvolací súd sa však nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá upravovala poplatok 100,- Eur za expresné spracovanie úveru. Ako už správne poukazovala žalobkyňa v priebehu konania, ako aj v podanom odvolaní, ide o plnenie za takú službu, ktoré nesleduje záujmy spotrebiteľa, pričom uvedený poplatok bol predformulovaný a žalobkyňa ako spotrebiteľ, ak chcela zmluvu uzatvoriť, musela ju prijať ako celok. Z uvedeného dôvodu tak absentuje individuálnosť jeho dojednaní. Rovnako je tento poplatok neprijateľný aj z dôvodu, že tomuto by mal korešpondovať nejaký predmet plnenia, pričom ako uviedol už súd prvej inštancie, nie je zrejmé v akom časovom horizonte by žiadosť žalobkyne o úver bola spracovaná bez zaplata tohto poplatku. Taktiež odvolací súd považuje za neprijateľnú aj samotnú výšku tohto poplatku (100,- EUR), a to vzhľadom k výške poskytnutého úveru (900,- Eur), kedy tento poplatok tak predstavuje 1/9 poskytnutého úveru. Z uvedených dôvodov odvolací súd vzhľadom na dôvodnosť odvolacích námietok žalovanej v tomto smere, preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmeniť a určiť túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd považoval za potrebné zmeniť aj výrok o trovách prvoinštančného konania.

38. O trovách konania súd rozhoduje podľa § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V danom prípade sa viedlo spojené konanie o viacerých nárokoch (veciach), pre ktoré okrem iného platia osobitné podmienky výpočtu výšky sadzby tarifnej odmeny advokáta za úkon právnej služby (por. § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu rozhodoval správne o trovách konania podľa ust. § 255 CSP, uvedené ustanovenie však vo svojej podstate nesprávne aplikoval, keď si právnu normu o pomernom rozdelení trov konania v prípade čiastočného úspechu sporovej strany (§ 255 ods. 2 CSP) vyložil ako možnosť samostatne rozhodnúť o nároku na náhradu trov vo vzťahu k jednotlivým nárokom uplatneným žalobcom v tomto spojenom konaní.

39. Pomer úspechu (miera úspechu) je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. Pomer rozdelenia náhrady trov konania zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej, zníženého o pomernú časť jej neúspechu. Pomer úspechu treba určiť vždy, ak má byť náhrada trov rozdelená, pričom sa určuje k celému predmetu konania (k tomu pozri: ŠTEVČEK, J., FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, J. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1024-1035).

40. V danom prípade sa tak súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o sporovými stranami uplatnených nárokoch na náhradu trov konania dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodoval o trovách konania samostatnými výrokmi pri určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (výrok VIII.), pri povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie (výrok VII.) a aj v časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok (výrok IX.). Takéto konanie prvoinštančného súdu je podľa odvolacieho súdu neúčelné a odporuje koncepcii ust. § 362 ods. 1 CSP. Žiadne zákonné ustanovenie neurčuje, aby sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania rozhodovalo samostatne pri každom uplatnenom nároku. S ohľadom na špecifiká odmeňovania advokátov pri spojení dvoch alebo viacerých vecí, ako aj s ohľadom na zásadu, že v prípadoch, v ktorých má byť náhrada trov konania pomerne rozdelená, je nutné vždy pomer úspechu a neúspechu sporovej strany určovať k celému predmetu konania.

41. Vo svetle vyššie uvedených skutočností odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie mal o trovách konania rozhodnúť jedným výrokom, kde mal zohľadniť mieru úspechu strán sporu, nielen vo vzťahu k určeniu, že úver je bezúročný a bez poplatkov a k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale aj posúdiť mieru úspechu strán sporu vo vzťahu k neprijateľným zmluvným podmienkam. Pri komparácii týchto okolností bolo potrebné skoncipovať rozhodnutie o trovách konania strán sporu, ktoré bude odrážať úspech alebo neúspech strán sporu v priebehu konania o nároku, ktorý vo svojej žalobe vymedzila žalobkyňa. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov VII., VIII. a IX. zmenil tak, že o trovách prvoinštančného konania rozhodol jedným výrokom, a to tak, že žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%, keďže žalobkyňa bola úspešná vo všetkých jej uplatnených nárokoch.

42. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch VI., VII., VIII. a IX. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku II. a III. tohto rozsudku.

43. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, tak že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa ktoré by odôvodňovali postup podľa § 257 CSP.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).